

Europska
komisija

CASP2022

Koordinirane aktivnosti
za sigurnost proizvoda

Završno izvješće

Sadržaj

Sadržaj	2
Popis kratica	2
Izvršni sažetak	3
Glavni rezultati i zaključci projekta CASP2022	5
1. Projekt CASP2022	8
1.1. Opis projekta CASP2022. i njegovih aktivnosti	8
1.2. Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)	9
2. Aktivnosti povezane s određenim proizvodom	10
2.1. Igračke s magnetima	10
2.2. Kemikalije u igračkama	11
2.3. Dječja kolica	12
2.4. Ozonski pročistači zraka i sterilizatori	13
2.5. Putni adapteri	14
2.6. Higijenski proizvodi	15
3. Horizontalne aktivnosti	16
3.1. Pojačivač komunikacije	16
3.2. Procjena rizika i upravljanje rizikom	17
3.3. Nadzor internetskog tržišta	18
3.4. Roba i proizvodi koji se prodaju na uličnim tržnicama	19
4. Zaključci	20
4.1. Glavni ishodi	20
4.2. Opći zaključci i naučene lekcije	21
4.3. Preporuke	22

Popis kratica

KRATICA	OPIS
AOP	Aktivnosti povezane s određenim proizvodom
AOP1	Igračke s magnetima
AOP2	Kemikalije u igračkama
AOP3	Dječja kolica
AOP4	Ozonski pročistači zraka i sterilizatori
AOP5	Putni adapteri
AOP6	Higijenski proizvodi
CASP	Koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda
EGP	Europski gospodarski prostor
EN	Europski standard
EU	Europska unija
GU JUST	Glavna uprava Europske komisije za pravosuđe i zaštitu potrošača
HA	Horizontalne aktivnosti
HA1	Pojačivač komunikacije
HA2	Procjena rizika i upravljanje rizikom
HA3	Nadzor internetskog tržišta
HA4	Roba i proizvodi koji se prodaju na uličnim tržnicama
REACH	Uredba (EZ) 1907/2006 o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija
TNT	Tijelo za nadzor tržišta

Izvršni sažetak

Pregled CASP-a 2022. i njegovih aktivnosti

Opći opis

Projekt koordinirane aktivnosti za sigurnost proizvoda (CASP) omogućuje svim tijelima za nadzor tržišta iz zemalja Europske unije / Europskoga gospodarskog prostora suradnju na jačanju sigurnosti proizvoda stavljenih na jedinstveno europsko tržište.

Cilj projekta CASP jest osigurati sigurno jedinstveno tržište pružajući tijelima za nadzor tržišta potrebne alate za zajedničko ispitivanje proizvoda stavljenih na tržište, određivanje rizika koje predstavljaju i izradu zajedničkih stajališta i postupaka. Dodatno je CASP usmjeren olakšavanju rasprava i uspostavljanju smislene

razmjene ideja radi razvoja zajedničkih pristupa, metodologija, praktičnih alata i smjernica. CASP također pridonosi stvaranju veće svijesti o sigurnosti proizvoda među gospodarskim subjektima i potrošačima aktivnom komunikacijskom strategijom o njegovim aktivnostima i rezultatima.

Opis aktivnosti

Projekti CASP-a okupljaju tijela za nadzor tržišta, omogućujući im suradnju u skladu s njihovim prioritetima. CASP se svake godine sastoji od različitih aktivnosti koje su grupirane kao aktivnosti povezane s određenim proizvodom i horizontalne aktivnosti. Zadaće koje obavljaju tijela za nadzor tržišta u tim dvjema vrstama aktivnosti znatno se razlikuju.

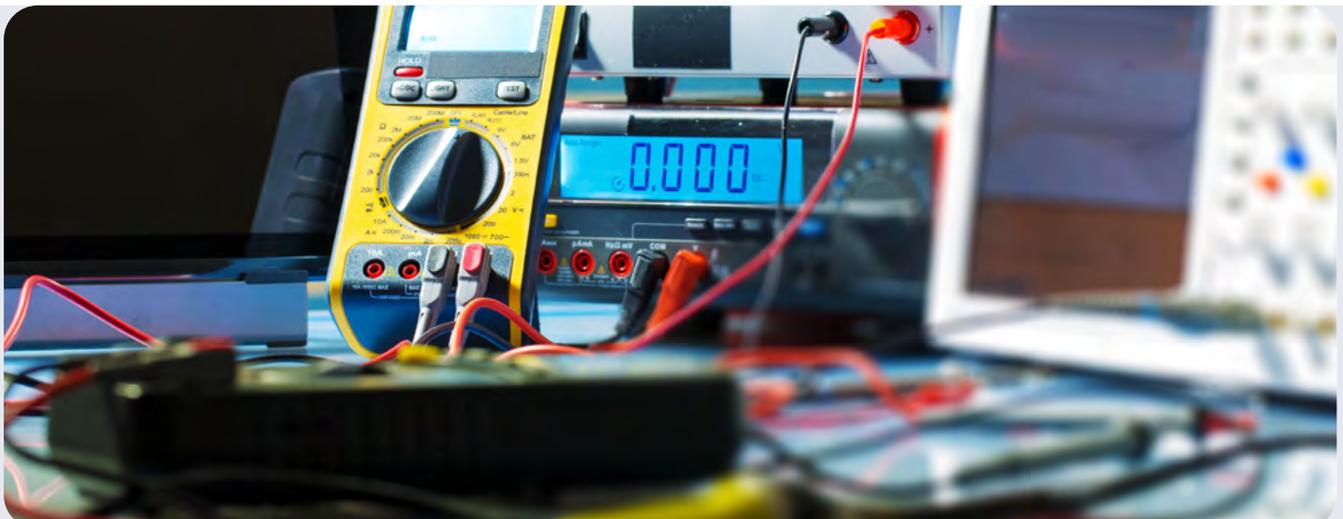
Kad je riječ o aktivnostima povezanim s određenim proizvodom tijela za nadzor tržišta u akreditiranim laboratorijima zajednički ispituju različite vrste proizvoda koji se stavljaju na jedinstveno tržište, utvrđuju rizike koje oni mogu predstavljati i izrađuju zajednička stajališta i postupke. U okviru horizontalnih aktivnosti CASP nastoji olakšati rasprave i razmjenu znanja kako bi se razvile zajedničke metodologije, praktični alati i smjernice za daljnje usklađivanje zajedničkih pristupa.

AKTIVNOSTI POVEZANE S ODREĐENIM PROIZVODOM

1. Igračke s magnetima
2. Kemikalije u igračkama
3. Dječja kolica
4. Ozonski pročistači zraka i sterilizatori
5. Putni adapteri
6. Higijenski proizvodi

HORIZONTALNE AKTIVNOSTI

1. Pojačivač komunikacije
2. Procjena rizika i upravljanje rizikom
3. Nadzor internetskog tržišta
4. Roba i proizvodi koji se prodaju na uličnim tržnicama

AKTIVNOSTI POVEZANE S ODREĐENIM PROIZVODOM

①

Provjera valjanosti zajedničkog plana ispitivanja i uzorkovanja.

②

Odabir ispitnog laboratorija.

③

Prikupljanje i prijevoz uzoraka u ispitni laboratorij.

④

Ispitivanje i isporuka izvješća o ispitivanju.

⑤

Vježba procjene rizika.

⑥

Poduzimanje korektivnih mjera na ispitanim proizvodima.

HORIZONTALNE AKTIVNOSTI

①

Prikupljanje i analiza podataka. Ankete, intervjui i opsežna istraživanja dokumentacije kako bi se utvrdile potrebe, praznine i izazove povezane s nadzorom tržišta.

②

Početni sastanci. Rasprava o specifičnim ciljevima i rezultatima aktivnosti.

③

Međusastanci. Predstavljanje raznih smjernica i rasprava o njima.

④

Zaključci, preporuke i izvješćivanje. Rasprava o naučenim lekcijama i konačni zaključci i preporuke.

⑤

Vanjske komunikacije.

Komunikacijska kampanja.

Glavni rezultati i zaključci projekta CASP2022.

Najvažnije odrednice i glavni rezultati aktivnosti povezanih s određenim proizvodom

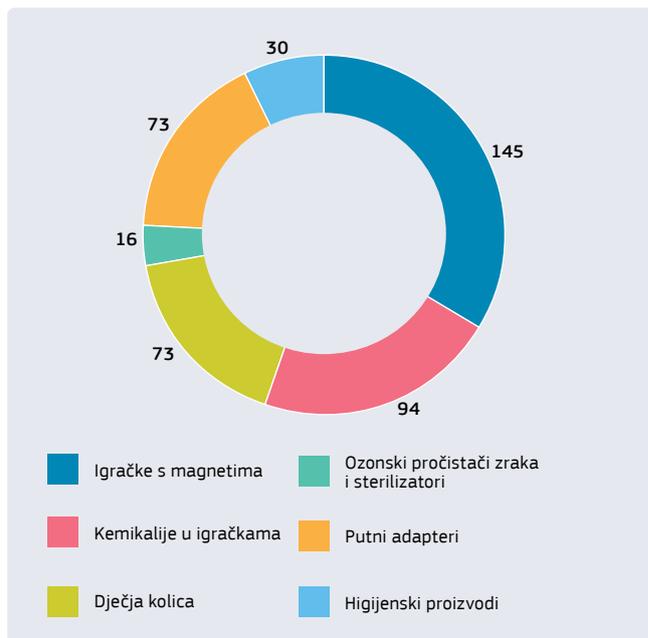
Kombinirajući šest aktivnosti povezanih s određenim proizvodom, uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su 431 uzorak na temelju usklađene metodologije uzorkovanja definirane za svaku kategoriju proizvoda. Uzorkovanje je provedeno na temelju prethodnog odabira svakog tijela za nadzor tržišta, a u skladu s osobitostima svakog tržišta.

Za svaku aktivnost povezanu s određenim proizvodom uzorci su ispitivani u jednom akreditiranom laboratoriju za ispitivanje prema zajedničkom planu ispitivanja. Osim laboratorijskih ispitivanja, tijela za nadzor tržišta provela su provjere upozorenja, oznaka i uputa na svojem nacionalnom jeziku, odnosno na svojim nacionalnim jezicima.

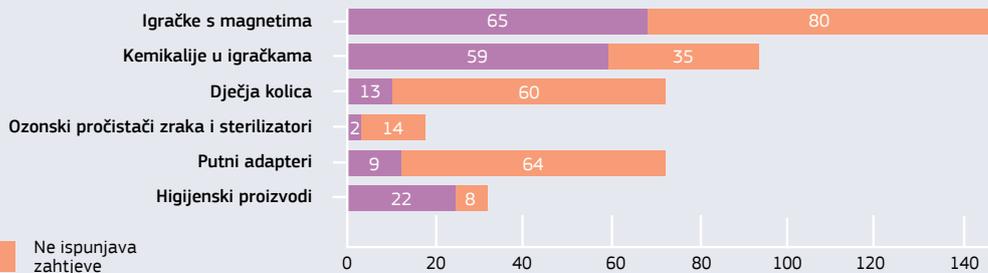
Rezultati ispitivanja za sve aktivnosti u sklopu projekta CASP2022. temelje se na ispitivanju određenih proizvoda koje su uzorkovala iskusna tijela za nadzor tržišta. Tijela za nadzor tržišta obično uzimaju uzorke u skladu s pristupom koji se temelji na riziku. S obzirom na to da u svim aktivnostima ne sudjeluju sva tijela Europske unije i Europskoga gospodarskog prostora, konačni rezultati ne pružaju statistički jasnu sliku jedinstvenog europskog tržišta. Korektivne mjere poduzete na ispitanim uzorcima usmjerene su na uklanjanje proizvoda koji predstavljaju rizik za zdravlje i sigurnost potrošača s tržišta.

Na grafikonu u nastavku prikazani su cjelokupni rezultati ispitivanja za svaku aktivnost povezanu s određenim proizvodom.

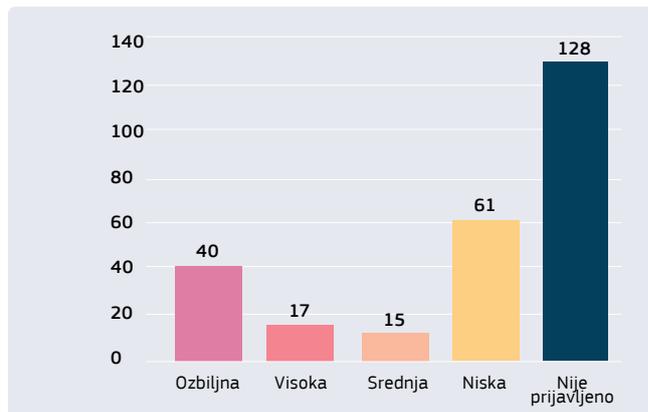
Slika 1 – Ukupan broj ispitanih uzoraka (N = 431)

Slika 2 – Cjelokupni rezultati ispitivanja, uključujući upozorenja, oznake i upute (N = 431)

Slika 3 – Pregled razina rizika za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 261)

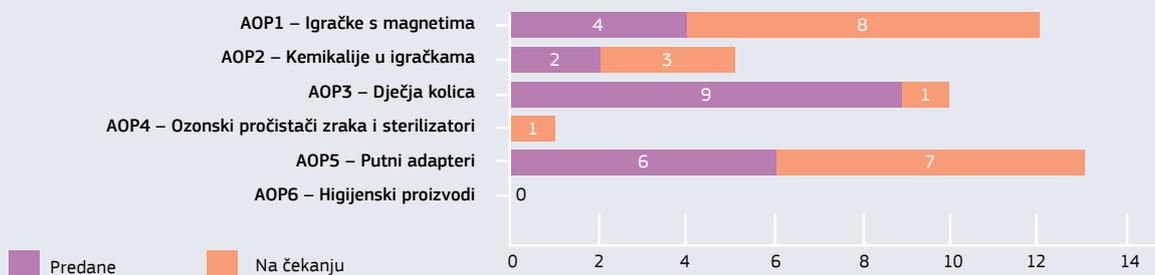
Tijela za nadzor tržišta procijenila su rizike za svaki uzorak koji nije ispunjavao zahtjeve kako bi utvrdila i kvantificirala rizike za potrošače. Ovaj zajednički zadatak uključivao je određivanje ozbiljnosti potencijalnih ozljeda koje bi korisnik mogao pretrpjeti i vjerojatnost nastanka takvih ozljeda. Zajednički zadaci procjene rizika ključan su dio aktivnosti tijekom sastanaka, što tijelima za nadzor tržišta omogućuje razradu zajedničkih pristupa i raspravu o izazovnim slučajevima. Tijela za nadzor tržišta također su imala priliku izvijestiti o poduzetim korektivnim mjerama i razmijeniti mišljenja o njima¹.

¹ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

Tablica 1 – Sažetak poduzetih korektivnih mjera po aktivnosti povezanoj s određenim proizvodom

PODUZETE KOREKTIVNE MJERE	PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	UKUPNO
Opoziv proizvoda od krajnjeg korisnika	5	2	1		12		20
Povlačenje proizvoda s tržišta	6	5	15	2	2		30
Zabrana prodaje proizvoda	3						3
Obustava prodaje	3	1	2		5		11
Uklanjanje uvrštenog proizvoda s internetskog tržišta / iz web-trgovine	4						4
Zahtjev upućen gospodarskom subjektu za promjenom/poboljšanjem proizvoda	2				7		9
Zahtjev upućen gospodarskom subjektu da označi proizvod odgovarajućim upozorenjima	18	2	2		11		33
Obaviješteno odgovorno tijelo za nadzor tržišta						2	2
Gospodarski subjekt informiran o rezultatima ispitivanja						6	6
Ostalo		10	7				17
Nije prijavljeno	39	15	33	12	27		126
UKUPNO	80	35	60	14	64	8	261

Slika 4 – Obavijesti na portalu Safety Gate na temelju rezultata ispitivanja CASP2022. (N = 41)

Najvažnije odrednice i glavni rezultati horizontalnih aktivnosti

Horizontalne aktivnosti omogućile su tijelima za nadzor tržišta da rasprave o izazovima povezanim s različitim temama od zajedničkog interesa, da razmijene stavove i primjere najboljih praksi te da pripreme provediva rješenja zajedničkih izazova. Smjernice, priručnici i vodiči izrađeni u ovim aktivnostima imaju za cilj povećanje učinkovitosti radnji tržišnog nadzora svih tijela

za nadzor tržišta u Europskoj uniji / Europskom gospodarskom prostoru, a dijele se i sa svim tijelima kako bi ih se koristilo.

U tablici u nastavku sažeto su prikazani glavni ishodi horizontalnih aktivnosti u okviru projekta CASP2022.

Tablica 2 – Horizontalne aktivnosti

HORIZONTALNE AKTIVNOSTI	ISHODI
Pojačivač komunikacije	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice sa sažetkom „Zajednički pristupi i primjeri najboljih praksi u vezi s komuniciranjem u okviru CASP-a” • Videoisječci koji proizlaze iz radionica i osposobljavanja
Procjena rizika i upravljanje rizikom	<ul style="list-style-type: none"> • Smjernice o rizicima • Kompilacija studija slučaja • Smjernice o analitičkim alatima i bazama podataka za otkrivanje novih opasnih proizvoda i rizika
Nadzor internetskog tržišta	<ul style="list-style-type: none"> • Prikupljanje početnih iskustava, najboljih praksi i preporuka povezanih s Uredbom (Europska unija) 2019/1020 • Predložak za učinkovitije izvješćivanje za potpisnike Obećanja o sigurnosti proizvoda • Zbirka dostupnih alata za nadzor internetskog tržišta
Roba i proizvodi koji se prodaju na uličnim tržnicama	<ul style="list-style-type: none"> • Infografika za prodavače na uličnim tržnicama • Smjernice o tome kako provoditi kontrole na uličnim tržnicama

Preporuke

Na temelju rasprava koje su tijekom projekta održala tijela za nadzor tržišta i općih rezultata aktivnosti formuliran je strukturirani skup preporuka za svaku aktivnost i upućen gospodarskim subjektima, potrošačima te europskim i nacionalnim tijelima. Cjelovita verzija tih preporuka može se pronaći na kraju ovog izvješća, a posebne preporuke koje se odnose na svaku aktivnost dostupne su u posebnim izvješćima o radu.

1. Projekt CASP2022

1.1. Opis projekta CASP2022. i njegovih aktivnosti

Opći opis

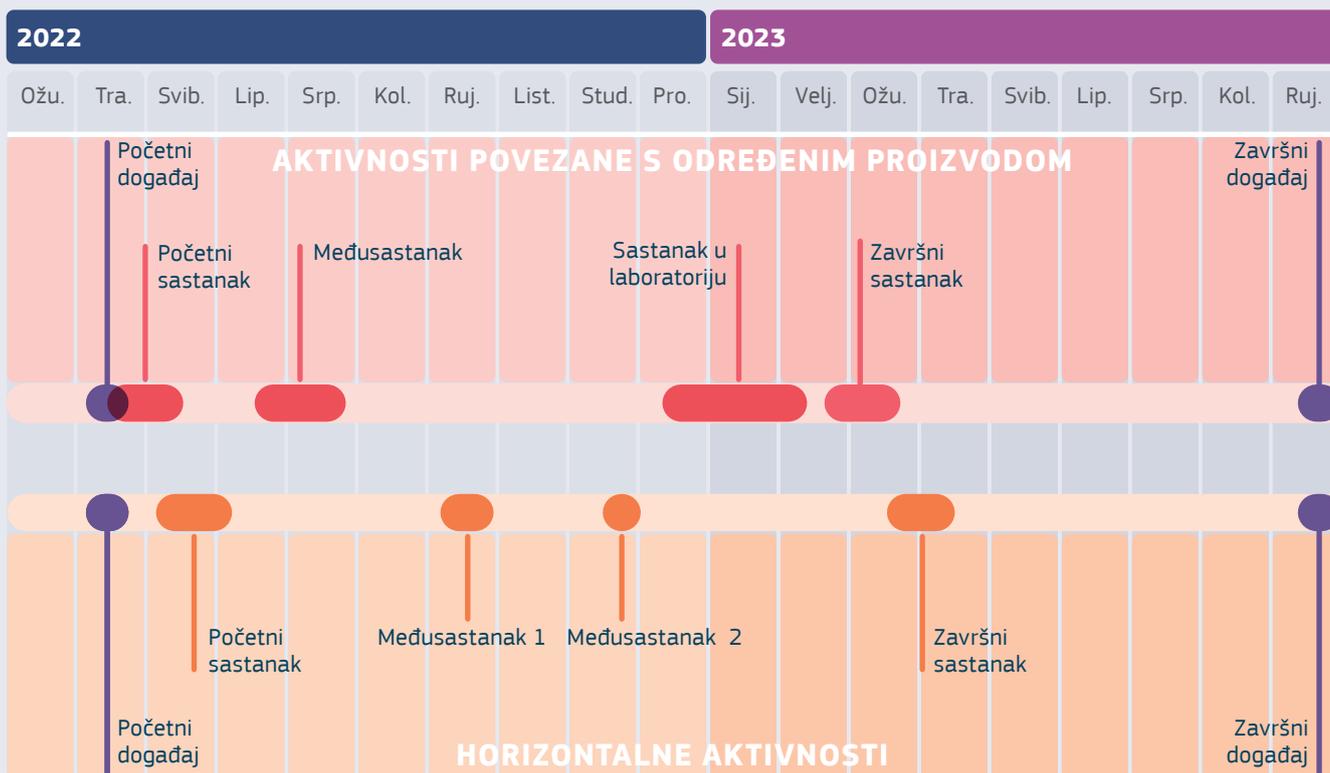
CASP2022. predstavlja četvrto izdanje redovnih CASP projekata. Projekt CASP2022. sastoji se od dvije vrste aktivnosti:

- aktivnosti ispitivanja koje su usmjerene na ispitivanje uzoraka iz utvrđenih kategorija proizvoda usvajanjem zajedničkih kriterija ispitivanja i uzorkovanja
- dijeljenja znanja i rasprave za razvoj i unapređenje postojećih metodologija i zajedničkih pristupa za različite aspekte nadzora tržišta.

Glavna uprava Europske komisije za pravosuđe i zaštitu potrošača (GU JUST) koordinirala je prije pokretanja projekta CASP2022. zadatak utvrđivanja prioriteta da bi od država članica i zemalja EGP-a prikupila informacije o odabiru proizvoda i područja koja će biti uključena u koordinirane aktivnosti. Tijela za nadzor tržišta odabrala su sljedećih šest aktivnosti povezanih s određenim proizvodom i četiri horizontalne aktivnosti za projekt CASP2022.

Slika 5 – Kronologija aktivnosti projekta CASP2022

1.2. Uključena tijela za nadzor tržišta (TNT-ovi)

U projektu CASP2022. sudjelovalo je ukupno 37 tijela iz 22 različite države članice EU-a / zemlje EGP-a.

ZEMLJA	TNT / CARINSKA UPRAVA										
		PSA1	PSA2	PSA3	PSA4	PSA5	PSA6	HA1	HA2	HA3	HA4
Austrija	Federalno ministarstvo socijalnih poslova, zdravlja, skrbi i zaštite potrošača	x	x	x			x	x			
Belgija	Federalno gospodarstvo za javne službe – Opća uprava za kvalitetu i sigurnost	x		x					x	x	x
	Savezna javna služba – Zdravlje, sigurnost prehrambenog lanca i okoliš						x			x	
	Savezna agencija za lijekove i zdravstvene proizvode									x	
Bugarska	Povjerenstvo za zaštitu potrošača			x				x			
Cipar	Služba za zaštitu potrošača, Ministarstvo energetike, trgovine i industrije	x				x					
	Odjel za električne i mehaničke usluge, Ministarstvo prometa, komunikacija i radova					x					
	Odjel za inspekciju rada, Ministarstvo rada, skrbi i socijalnog osiguranja							x	x		
Češka	Češko tijelo za trgovinsku inspekciju	x		x	x			x		x	
	Ministarstvo industrije i trgovine							x	x	x	x
Estonija	Tijelo za zaštitu potrošača i tehničku regulativu		x					x			
Finska	Finska agencija za sigurnost i kemikalije (Tukes)					x			x	x	
	Finski institut za okoliš							x			
Francuska	Glavna uprava za politiku tržišnog natjecanja, pitanja potrošača i kontrolu prijevara		x				x	x			
	Glavna uprava za carine i neizravne poreze					x					
	Služba za nadzor vozila i motora – Ministarstvo za ekološku tranziciju i teritorijalnu koheziju / Ministarstvo za energetska tranziciju							x			
Hrvatska	Državni inspektorat	x		x			x				
Irska	Povjerenstvo za zaštitu tržišnog natjecanja i zaštite potrošača	x	x			x		x	x	x	x
Island	Uprava za stanovanje i izgradnju	x		x							
Latvija	Centar za zaštitu prava potrošača	x		x				x		x	
Litva	Državna uprava za zaštitu prava potrošača							x			
Luksemburg	Luksemburški institut za standardizaciju, akreditaciju, sigurnost i kvalitetu roba i usluga (ILNAS) – Odjel za nadzor tržišta	x						x			
Malta	Malteška uprava za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača	x	x	x		x					
Njemačka	Okružna vlada Köln	x		x		x					
	Vlada Gornje Bavorske – Trgovinski inspektorat	x									
	Okružna vlada Düsseldorfa					x		x			
	Okružna vlada Detmolda							x			
	Ministarstvo zaštite okoliša i potrošača Saarland							x			
	Bavarska trgovačka nadzorna uprava										x
Norveška	Norveška uprava za civilnu zaštitu	x									x
Poljska	Ured za zaštitu tržišnog natjecanja i potrošača		x			x		x			
Portugal	Opća uprava za potrošače			x							
Slovačka	Slovačka trgovačka inspekcija		x		x					x	
Slovenija	Zdravstvena inspekcija		x								
	Tržišni inspektorat Republike Slovenije				x				x	x	
Švedska	Švedska agencija za kemikalije		x							x	
	Nacionalni odbor za električnu sigurnost				x	x					
UKUPNO		13	9	10	4	10	4	17	6	12	4

2. Aktivnosti povezane s određenim proizvodom

Uzorkovanje je provedeno na temelju prethodnog izbora svakog tijela za nadzor tržišta, a u skladu s osobitostima svakog tržišta.

2.1. Igračke s magnetima

Aktivnost je bila usmjerena na igračke s magnetima za djecu stariju i mlađu od 36 mjeseci. Uključena tijela za nadzor tržišta ukupno su prikupila 145 uzoraka. Na internetu je prikupljeno 50 uzoraka, dok ih je 95 prikupljeno iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Uzorkovani proizvodi ispitani su u skladu s usklađenim europskim standardom (EN) 71-1:2014+A1:2018 Sigurnost igračkica – 1. dio: Mehanička i fizička svojstva. Odredba 4.23 standarda propisuje sigurnosne zahtjeve za igračke koje uključuju magnete i magnetske komponente.

Rezultati ispitivanja

Ukupno 20 od 145 ispitanih igračkica nije ispunilo barem jedan od tehničkih zahtjeva koje je procjenjivao laboratorij i koji su definirani u konačnom planu ispitivanja. Preostalih 125 uzoraka ispunilo je sve zahtjeve.

Glavni razlozi neusklađenosti pronađeni su u odredbi 4.22, Kuglice i odredbi 4.23, Magneti. Mali magneti koji značajno prelaze granicu dopuštenu u indeksu magnetskog toka izazivaju posebnu zabrinutost. S obzirom na rezultate ispitivanja, posebnu pozornost treba posvetiti igračkama koje su novitet na tržištu, kao što je „neocube”. Te igračke predstavljaju rizik od ozljeda jer se sastoje od malih snažnih magneta koje mala djeca mogu progutati ili udahnuti.

Razine rizika i poduzete mjere

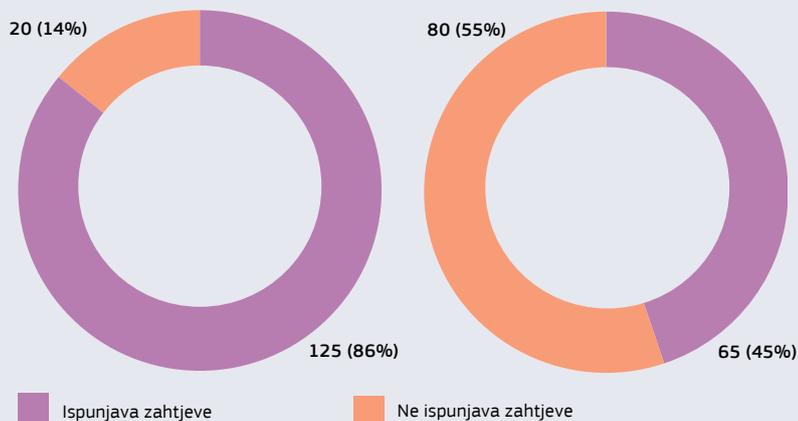
Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje korektivne mjere treba poduzeti².

Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja za četiri proizvoda bilo je potrebno dostaviti obavijest na portal Safety Gate, a na čekanju su obavijesti za još osam proizvoda.

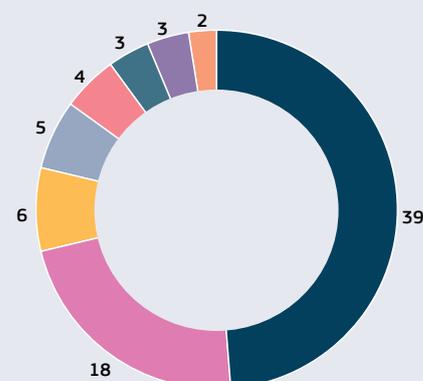
Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 145)

isključujući upozorenja, oznake i upute

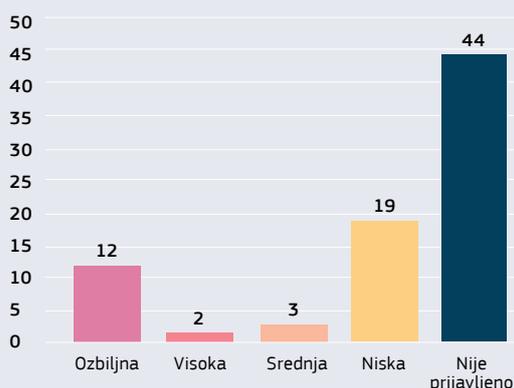
uključujući upozorenja, oznake i upute

Mjere poduzete za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 80)

Pregled razina rizika za uzorke koji nisu ispunili zahtjeve (N = 80)

² Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

2.2. Kemikalije u igračkama

Aktivnost je obuhvatila meke i tvrde plastične igračke namijenjene djeci starijoj i mlađoj od 36 mjeseci. Uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su ukupno 94 uzorka. Na internetu je prikupljeno 19 uzoraka, dok ih je 75 prikupljeno iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Ispitivanje je bilo usmjereno na otkrivanje prisutnosti neodobrenih opasnih kemikalija koje predstavljaju rizik za ljudsko zdravlje. Točnije, plan ispitivanja bio je usmjeren na otkrivanje:

- ftalata, policikličkih aromatičnih ugljikovodika i kadmija u skladu s Prilogom XVII. Uredbi (EZ) 1907/2006 o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH)
- migracije 17 metala ograničenih Direktivom o sigurnosti igračaka (2009/48/EZ), uz iznimku kroma (VI) i organskog kositra
- formaldehida, bisfenola A, fenola i usporivača gorenja u skladu s Dodatkom C Prilogu II. Direktivi o sigurnosti igračaka.

Rezultati ispitivanja

Ukupno 86 uzoraka od 94 uzorka koje je laboratorij ispitao ispunilo je zahtjeve definirane u konačnom planu ispitivanja. Opasne kemikalije iznad graničnih vrijednosti otkrivene su isključivo u igračkama koje su u cijelosti ili djelomično izrađene od meke plastike.

Ukupno 14 % igračaka namijenjenih djeci starijoj od 36 mjeseci nije ispunilo zahtjeve u odnosu na 4 % igračaka namijenjenih djeci mlađoj od 36 mjeseci.

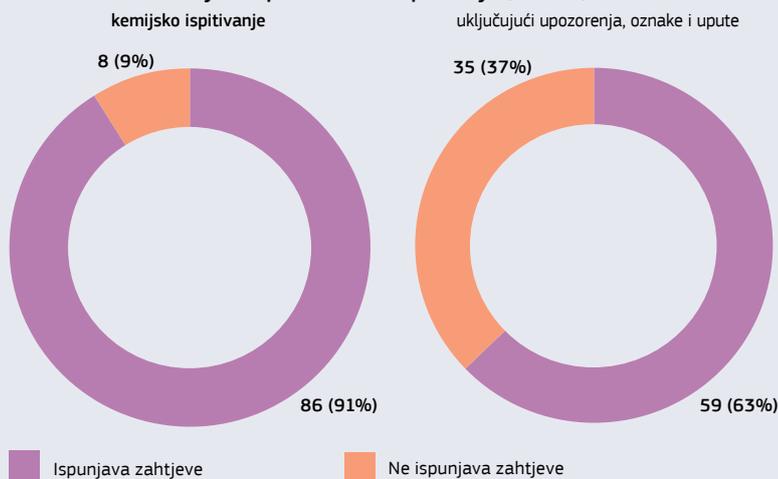
Razine rizika i poduzete mjere

Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje korektivne mjere treba poduzeti³.

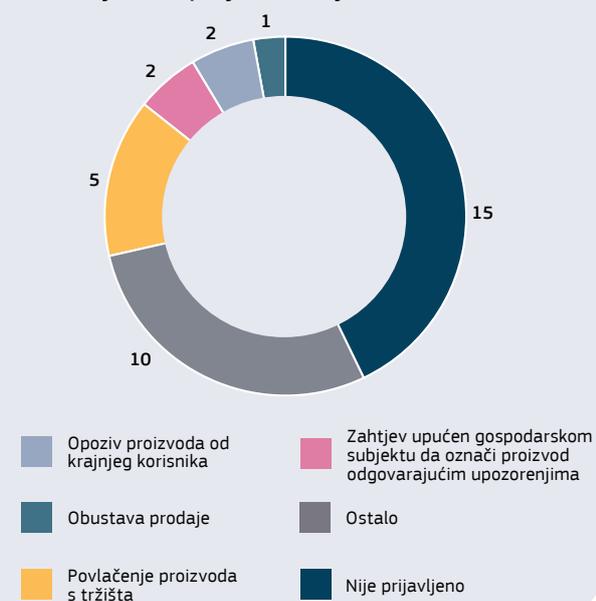
Ocijenjeno je da osam uzoraka koji nisu ispunjavali zahtjeve kemijskog ispitivanja predstavljaju ozbiljan ili visok rizik.

Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja za dva proizvoda bilo je potrebno dostaviti obavijest na portal Safety Gate, a na čekanju su obavijesti za još tri proizvoda.

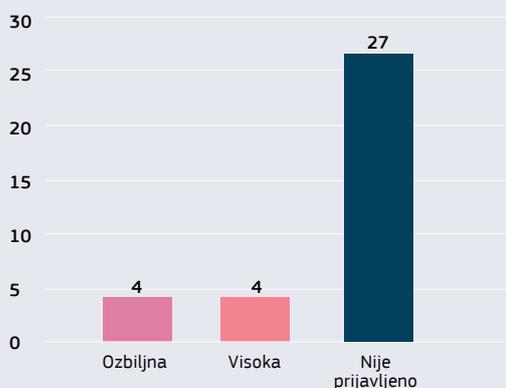
Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 94)

Mjere donesene za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 35)

Pregled razina rizika za uzorke koji nisu ispunili zahtjeve (N = 35)

³ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

2.3. Dječja kolica

Aktivnost je bila usmjerena na kolica i kolica za novorođenčad namijenjena djeci do 15 kg, uključujući bilo koju integriranu platformu na kojoj dijete do 20 kg može stajati. Uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su ukupno 73 uzorka. Na internetu je prikupljen 21 uzorak, dok su 52 uzorka prikupljena iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Plan ispitivanja uključivao je odabir odredbi iz standarda (EN) 1888-1:2018 s naglaskom na mehaničke opasnosti i trajnost oznaka.

Provedena su dodatna ispitivanja u skladu sa standardom EN 1466:2014/AC:2015 radi procjene značajki kao što su sustav pojaseva ili ručke za nošenje kolica koja se mogu preobraziti iz sjedala u okvire za kolica.

Rezultati ispitivanja

Ukupno 29 uzoraka od 73 uzorka koje je laboratorij ispitao ispunilo je tehničke zahtjeve definirane u konačnom planu ispitivanja.

Znatan broj dječjih kolica nije ispunjavao zahtjeve iz odredbi 8.1., Zaštitna funkcija (15 uzoraka), 8.3., Opasnosti od pokretnih dijelova (14 uzoraka), i 8.10., Strukturna cjelovitost (29 uzoraka).

Razine rizika i poduzete mjere

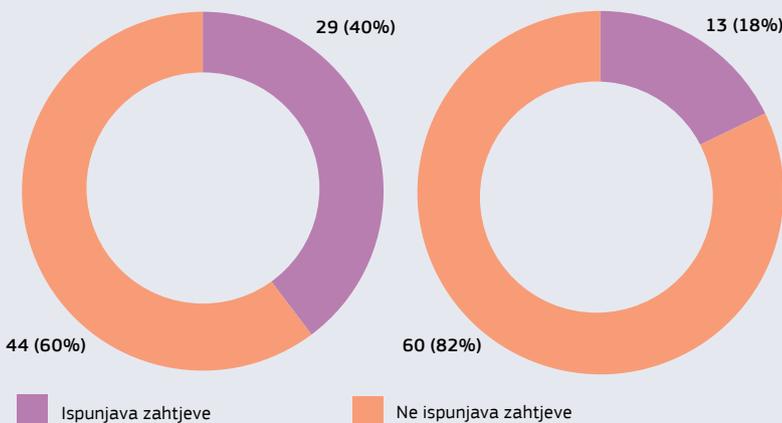
Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje korektivne mjere treba poduzeti⁴.

Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja za devet proizvođača bilo je potrebno dostaviti obavijest na Safety Gate, a na čekanju je obavijest za još jedan proizvod.

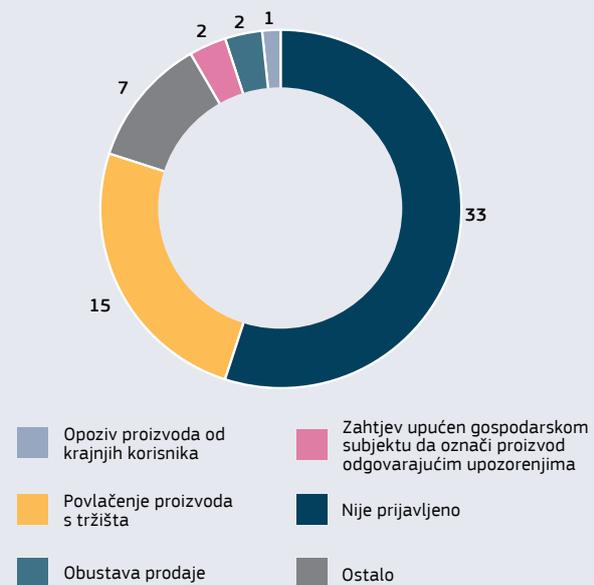
Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 73)

isključujući upozorenja, oznake i upute

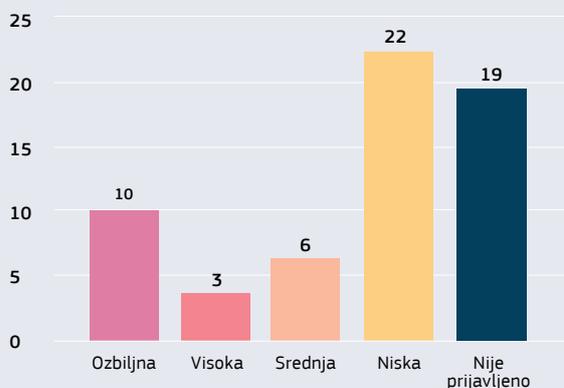
uključujući upozorenja, oznake i upute

Mjere donesene za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 60)

Pregled razina rizika za uzorke koji nisu ispunili zahtjeve (N = 60)

⁴ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

2.4. Ozonski pročistači zraka i sterilizatori

Ova aktivnost bila je usmjerena na ozonske pročistače zraka i sterilizatore na mrežni pogon koji stoje na tlu ili na površini. Uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su ukupno 16 uzoraka. Na internetu je prikupljeno 14 uzoraka, dok su dva uzorka prikupljena iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Plan ispitivanja uključivao je zahtjeve sljedećih standarda:

- **EN 60335-1:2012 Sigurnost električnih kućanskih i sličnih aparata.** U ovom standardu navode se glavni zahtjevi za sve kućanske aparate na mrežni pogon, a primjenjuje se zajedno s relevantnim specijalističkim standardima kao što je EN 60335-2-65, Posebni zahtjevi aparata za čišćenje zraka. Ispitivanja su se odabrala primjenom mjerodavnih odredbi kako bi se utvrdili glavni električni i mehanički rizici koje predstavljaju uzorci.
- **EN 60335 Kućanski i slični električni uređaji – dio 2-109: Posebni zahtjevi za aparate koji ultraljubičastim (UV) zračenjem djeluju na vodu** Konkretno, odredba 32. Zračenje, toksičnost i slične opasnosti primijenjena je kako bi se procijenilo premašuje li proizvedeni ozon granične vrijednosti utvrđene standardom.

- **EN 62471:2008 Fotobiološka sigurnost lampi i sustava s lampama.** Laboratorij je ovaj standard primijenio kao referentni za sigurnost izvora UV zračenja i, iako pojedinačne odredbe nisu uzete u obzir, ponuđeno je mišljenje o tome je li predmetni sustav lampi u skladu sa standardom.

Rezultati ispitivanja

Ukupno 14 uzoraka od 16 uzoraka koje je laboratorij ispitao ispunilo je tehničke zahtjeve definirane u planu ispitivanja.

Ukupno 44 % uzoraka nije ispunilo zahtjeve standarda EN 62471:2008, Fotobiološka sigurnost lampi i sustava s lampama, a njih 63 % nije ispunilo zahtjeve iz odredbe 32. standarda EN 60-335-2-109, Zračenje, toksičnost i slične opasnosti.

Razine rizika i poduzete mjere

Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje korektivne mjere treba poduzeti⁵.

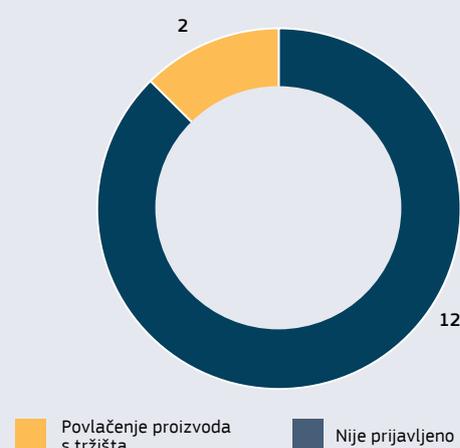
Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja na čekanju je jedna obavijest na portalu Safety Gate.

Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 16)

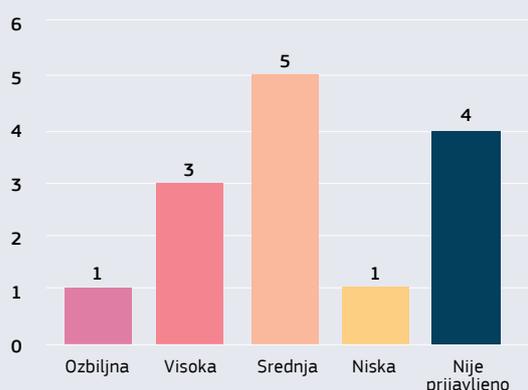
uključujući upozorenja, oznake i upute

Mjere donesene za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 14)

Pregled razina rizika uzoraka koji nisu ispunili zahtjeve (N = 14)

⁵ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

2.5. Putni adapteri

Aktivnost je bila usmjerena na dvije kategorije proizvoda: univerzalne i jednostavne putne adaptore. Uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su ukupno 73 uzorka. Na internetu je prikupljeno 12 uzoraka, dok je 61 uzorak prikupljen iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Plan ispitivanja za ovu aktivnost uključivao je odabir odredbi iz standarda IEC 60884-2-5:2017, Utikači i utičnice za kućanstvo i slične svrhe – dio 2-5: Posebni zahtjevi za adaptore (koji ima Prilog AA, Putni adapteri). Standard se primjenjuje zajedno sa standardom IEC 60884-1:2002, Amandmanom 1: 2006. i Amandmanom 2: 2013. Utikači i utičnice za kućanstvo i slične namjene – Dio 1.: Opći zahtjevi.

Rezultati ispitivanja

Ukupno 58 putnih adaptera od 73 putna adaptera koje je ispitivao laboratorij nije ispunilo barem jedan od tehničkih zahtjeva definiranih u konačnom planu ispitivanja. Preostalih 15 uzoraka ispunilo je sve zahtjeve navedene u konačnom planu ispitivanja.

Ukupno 84 % jednostavnih putnih adaptera i 75 % univerzalnih putnih adaptera nije ispunilo zahtjeve električnih i mehaničkih ispitivanja. Glavni problemi povezani s putnim adapterima odnosili su se na način na koji su konstruirani, točnije na dostupnost pinova pod naponom, na poklopce koji nisu učinkoviti ili koji nedostaju, pregrijavanje unutar adaptera i na neodgovarajuće načine uzemljenja.

Razine rizika i poduzete mjere

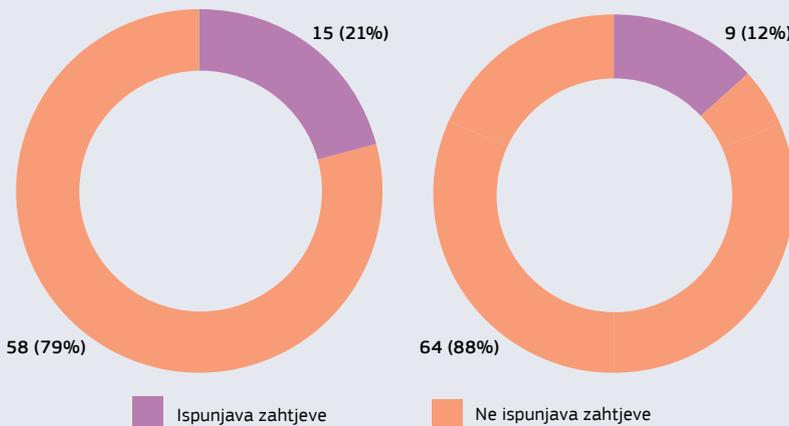
Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje korektivne mjere treba poduzeti⁶.

Na temelju aktivnosti pokrenutih zajedničkom kampanjom ispitivanja za šest proizvoda bilo je potrebno dostaviti obavijest na portal Safety Gate, a na čekanju su obavijesti za još sedam proizvoda.

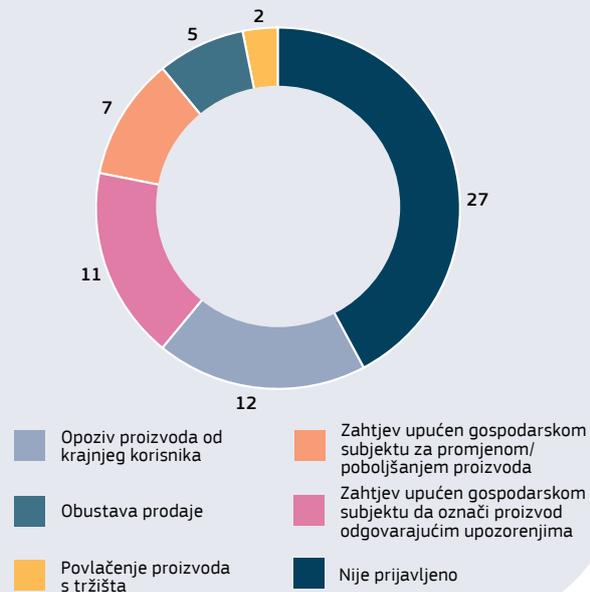
Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 73)

isključujući upozorenja, oznake i upute

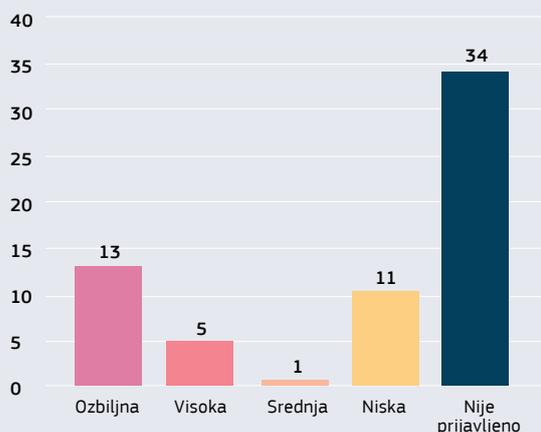
uključujući upozorenja, oznake i upute

Mjere donesene za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 64)

Pregled razina rizika uzoraka koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 64)

⁶ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

2.6. Higijenski proizvodi

Aktivnost je bila usmjerena na dječje pelene, nemedicinske uloške za inkontinenciju, vanjske menstrualne proizvode (higijenske uloške) i unutarnje menstrualne proizvode (tamponi s aplikatorom ili bez aplikatora). Uključena tijela za nadzor tržišta prikupila su ukupno 30 uzoraka. Svi uzorci su prikupljeni iz fizičkih trgovina.

Kriteriji ispitivanja

Plan testiranja uključivao je sljedeće europske standarde i uredbu:

- EN ISO 10993-18 – Kemijska svojstva materijala (izračun praga analitičke evaluacije)
- EN ISO 10993-5 – Ispitivanja za in vitro citotoksičnost
- EN ISO 10993-23 – Ispitivanja nadraživanja
- EN ISO 11737 – Ispitivanje biološkog opterećenja – određivanje populacije mikroorganizama (samo tamponi)
- REACH – Probir na vrlo zabrinjavajuće tvari (SVHC).

Rezultati ispitivanja

Ukupno su 22 uzorka ispunila sve zahtjeve plana ispitivanja. Osam uzoraka nije ispunilo zahtjeve ispitivanja za citotoksičnost (inhibicija rasta stanica <30 %).

Rezultati pokazuju da, osim jednog higijenskog uloška, zahtjeve standarda EN ISO 10993-5:2009 uglavnom nisu ispunile dječje pelene (7 uzoraka od njih 11).

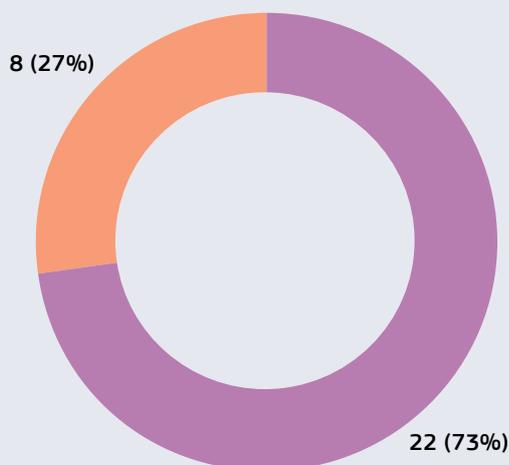
Razine rizika i poduzete mjere

Na temelju rezultata ispitivanja tijela za nadzor tržišta provela su procjene rizika i odlučila koje mjere treba poduzeti⁷.

Utvrđeno je da svih osam uzoraka koji nisu ispunjavali zahtjeve predstavljaju nizak rizik. Tijela za nadzor tržišta obavijestila su gospodarske subjekte o rezultatima.

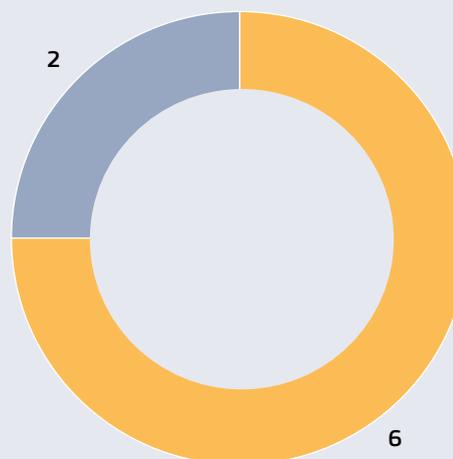
Cjelokupni rezultati ispitivanja (N = 30)

uključujući upozorenja, oznake i upute

Ispunjava zahtjeve Ne ispunjava zahtjeve

Mjere poduzete za uzorke koji nisu ispunjavali zahtjeve (N = 8)

Obaviješteno je nadležno tijelo za nadzor tržišta Gospodarski subjekt obaviješten je o rezultatima ispitivanja

⁷ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

3. Horizontalne aktivnosti

Horizontalne aktivnosti omogućuju tijelima za nadzor tržišta da raspravljaju o izazovima povezanim s različitim temama od zajedničkog interesa, razmjenjuju stavove i primjere najbolje prakse te da pripreme provediva rješenja o tome kako poboljšati postojeće metodologije i alate. Izradom smjernica, paketa alata i studija svaka aktivnost ima za cilj jačanje suradnje među tijelima za nadzor tržišta i usklađivanje postupaka nadzora tržišta na europskoj razini.

3.1. Pojačivač komunikacije

Kontekst

Pojačivač komunikacije osmišljen je kako bi se poboljšali napori koje tijela za nadzor tržišta ulažu u unutarnju i vanjsku komunikaciju povezanu sa sigurnošću proizvoda. Iako tijela za nadzor tržišta koja sudjeluju u projektima CASP općenito imaju visoku razinu tehničke i pravne stručnosti, nemaju uvijek konkretno iskustvo u komunikaciji. Budući da komunikacija s potrošačima i gospodarskim subjektima ima važnu ulogu u uspjehu projekta CASP, aktivnost je usmjerena na utvrđivanje specifičnih potreba, izazova i najboljih praksi povezanih s upotrebom komunikacijskih alata i resursa za projekte CASP. Iako je aktivnost prvenstveno bila usmjerena na komunikacijske odjele tijela za nadzor tržišta, bilo je teško mobilizirati imenovane komunikacijske stručnjake, uglavnom zbog činjenice da mnoga tijela za nadzor tržišta nemaju poseban odjel za komunikacije.

Ciljevi

Cilj aktivnosti bio je potaknuti tijela za nadzor tržišta da upotrebljavaju komunikacijske resurse i alate te ih potaknuti da preuzmu aktivniju ulogu u razvoju i širenju komunikacijskih materijala. Aktivnost je također bila usmjerena na poticanje razmjene i suradnje među tijelima za nadzor tržišta kako bi se izgradila i održala mreža komunikacijskih stručnjaka. Specifični ciljevi aktivnosti bili su:

- pružiti tijelima za nadzor tržišta alate i smjernice za učinkovitiju komunikaciju na nacionalnoj/lokalnoj razini s pomoću različitih vrsta medija
- pojednostavniti i planirati zajedničku strategiju za bolje širenje i upotrebu komunikacijskog materijala sastavljenog za aktivnosti CASP-a.

Proces

Pojačivač komunikacija organiziran je oko glavnih rezultata primjenom pristupa „odozdo prema gore“. Iako je u početku samo sedam tijela za nadzor tržišta iskazalo zanimanje za tu aktivnost, uloženi su napori kako bi se aktiviralo više sudionika te je u aktivnosti u konačnici sudjelovalo 17 tijela za nadzor tržišta iz 13 zemalja. Aktivnost je okupila komunikacijske stručnjake i službenike uključene u nadzor tržišta koje zanimaju pitanja komunikacije. Zbog raznolikosti skupine i cilja boljeg povezivanja tijela za nadzor tržišta, prvi međusastanak organiziran je uživo, čime se tijelima za nadzor tržišta omogućilo da se u ranoj fazi aktivnosti povežu i umreže. Za aktivnost su definirana dva glavna ishoda:

- **smjernice** sa sažetkom „**Zajednički pristupi i primjeri najboljih praksi u vezi s komuniciranjem u okviru CASP-a**“.
- **radionice i osposobljavanja o komunikacijskim temama koji će rezultirati videoisječcima**.

Smjernice i videoisječci izrađivali su se u bliskoj suradnji s tijelima za nadzor tržišta kako bi se osiguralo da su rasprave i o izazovima i o potencijalnim rješenjima u skladu s njihovim prioritetima i potrebama. Radionice i okrugli stolovi omogućili su tijelima za nadzor tržišta da zajednički odluče o temama te da se usredotoče na smjernice i videoisječke. Budući da su tijela za nadzor tržišta istaknula i potrebu za boljim razumijevanjem i razmjenom informacija o institucionalnom ustroju i radu svojih kolega u drugim zemljama EU-a/EGP-a, izrađena je anketa za tijela za nadzor tržišta kako bi se dodatno mapirale kompetencije tijela za nadzor tržišta te kako bi im se omogućilo da se bolje povežu i surađuju na komunikacijskim temama.

ISHODI

Smjernice koje uključuju rezultate ankete za tijela za nadzor tržišta

U smjernicama se utvrđuju mogućnosti da tijela za nadzor tržišta kombiniraju svoje komunikacijske napore kako bi poboljšala daljnju suradnju među samim tijelima za nadzor tržišta te između tijela za nadzor tržišta i Glavne uprave JUST. Uključuju različite načine na koje tijela za nadzor tržišta na nacionalnoj i europskoj razini mogu poboljšati kvalitetu i učinkovitost komunikacijskih poruka upućenih potrošačima i gospodarskim subjektima na jedinstvenom tržištu. Glavni ishodi ankete istaknuti su u smjernicama i temelj su za predložene oblike suradnje u vezi s vanjskim komunikacijskim kampanjama.

Videoisječci

Videoisječci o komunikacijskim temama čiji je cilj pomoći tijelima za nadzor tržišta da utvrde mogućnosti kombiniranja komunikacijskih napora i poboljšanja kvalitete i učinkovitosti svojih komunikacijskih sredstava. Teme uključuju: kako izraditi mala upozorenja / poruke upozorenja, kako podijeliti komunikacijsko iskustvo, smjernice i ideje za zajedničko brendiranje, pregled četiriju glavnih društvenih medija (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) s fokusom na Instagram.

3.2. Procjena rizika i upravljanje rizikom

Kontekst

Dosljedna analiza tržišta i procjena rizika ključni su za nadzor tržišta, a rješavanje novih rizika od posebne je važnosti. Tijela za nadzor tržišta moraju zauzeti proaktivan pristup prema utvrđivanju novih trendova i budućih prijetnji te promicanju povjerenja potrošača i poštenog tržišnog natjecanja. Kako bi se optimizirali **resursi, ključan je strateški pristup koji se temelji na riziku kako bi se naponi u pogledu nadzora tržišta mogli usmjeriti na proizvode koji izazivaju najveću zabrinutost u pogledu zdravlja i sigurnosti.**

Ciljevi

Aktivnost je nadopunila prethodne aktivnosti procjene rizika i horizontalnog upravljanja pružanjem praktičnih alata i rješenja za rješavanje novih izazova. Posebni ciljevi uključivali su:

- izradu smjernica o novim rizicima u Europskoj uniji i načinima kako ih riješiti
- razvoj zajedničke metodologije za učinkovitu procjenu rizik i upravljanje rizicima na temelju podataka
- raspravu i izradu skupa studija slučaja na temelju posebnog stručnog znanja tehničkog stručnjaka i tijela za nadzor tržišta koja sudjeluju u aktivnosti.

Proces

Aktivnost je bila usmjerena na jačanje strateških kapaciteta tijela i pomoć u usmjeravanju oskudnih organizacijskih resursa prema najučinkovitijim intervencijama. Razvijen je zajednički pristup u sedam koraka kako bi se pokazalo kako utvrditi i kvantificirati rizike (procjena rizika) te odrediti i rješavati prioritete (upravljanje rizicima). Na temelju potreba tijela za nadzor tržišta odlučili su se usredotočiti na četiri koraka iz ove metodologije pristupa:

- utvrđivanje tržišnih rizika
- izradu strategije
- strateško preispitivanje i reformulacija
- planiranje nepredviđenih situacija i upravljanje incidentima.

ISHODI

Prve smjernice	Smjernice o rizicima i načinima utvrđivanja i rješavanja onih koji se pojavljuju na europskom tržištu.
Druge smjernice	Smjernice koje pružaju zajednički pristup učinkovitoj procjeni rizika i upravljanju rizicima na temelju podataka te skup alata i provedivih praktičnih savjeta za tijela za nadzor tržišta.
Sastavljanje studija slučaja	Odabir četiriju studija slučaja uključenih u smjernice o donošenju odluka na temelju rizika za ciljane provedbene mjere za opasne proizvode.

3.3. Nadzor internetskog tržišta

Kontekst

Prilagodba i integracija alata i tehnika za nadzor internetskog tržišta kako bi odgovarali potrebama nadležnih tijela ključne su za osiguravanje učinkovitog nadzora tržišta. Među ključnim poboljšanjima Uredbom o nadzoru tržišta 2019/1020⁸ tijelima za nadzor tržišta pružaju se učinkovitiji alati za provedbu za rješavanje prodaje na internetu kao što su tajna kupnja (mogućnost kupnje uzoraka proizvoda pod prikrivenim identitetom) i ovlasti za uklanjanje s interneta (mogućnost ograničavanja ili blokiranja pristupa internetskim sučeljima).

Ciljevi

U aktivnosti su se analizirala iskustva tijela za nadzor tržišta u pogledu nadzora internetskog tržišta te su prikupljeni izazovi i primjeri najbolje prakse kojima se nadopunjuju smjernice razvijene u prethodnim aktivnostima CASP-a. Posebni ciljevi aktivnosti uključivali su:

- **prikupljanje početnih iskustava** i primjera najboljih praksi povezanih s novododijeljenim ovlastima na temelju Uredbe (EU) 2019/1020
- **razvoj predložka za bolje prijavljivanje nesigurnih proizvoda** potpisnika Obećanja o sigurnosti proizvoda
- **dopunjavanje postojećih alata** praktičnim priručnicima za provedbu tijela za nadzor tržišta
- **istraživanje rješenja za zajedničke izazove i za nove** teme kao što su izravna dostava i upotreba lanaca blokova (engl. blockchain) u svrhe nadzora tržišta.

Proces

Aktivnost je organizirana oko razvoja glavnih rezultata. Suradnjom u skupinama za miniprojekte tijela za nadzor tržišta prikupila su izazove i primjere najbolje prakse u vezi s novim ovlastima dodijeljenima Uredbom (EU) 2019/1020, izravnom dostavom i lancima blokova (engl. blockchain). Okruženje radionice iskorišteno je za uvođenje i demonstraciju upotrebe lanaca blokova (engl. blockchain) u svrhu nadzora tržišta, za predstavljanje nekoliko slučajeva kako bi se istaknuli koraci koje treba poduzeti kada se proizvodi prodaju izravnom dostavom i kako bi se tijelima za nadzor tržišta omogućilo da podijele iskustva o ovlastima koje im omogućuju tajnu kupnju i uklanjanje s interneta. Uvedeni su postojeći resursi, a tijekom sastanaka predstavljeni su novi alati i tehnike. Naposljetku, zajednički se raspravljalo o popisu točaka koje treba dodati Obećanju o sigurnosti proizvoda i koji se razvio u format predložka.

ISHODI

Prikupljanje početnih iskustava, primjera najboljih praksi i preporuka povezanih s Uredbom (EU) 2019/1020

Skup vrijednih uvida u iskustva tijela za nadzor tržišta o novim ovlastima dodijeljenima Uredbom u kojima se ističu postojeći resursi, internetski alati, tehnike i najbolje prakse za učinkovito obavljanje tajnih kupnji i uklanjanja s interneta.

Predložak za učinkovitije izvješćivanje za potpisnike Obećanja o sigurnosti proizvoda

Predložak su zajednički izradili potpisnici Obećanja i tijela za nadzor tržišta kako bi se tijelima za nadzor tržišta pomoglo da potpisnike Obećanja organizirane i jednostavnije izvijeste o svojim nalazima.

Zbirka dostupnih alata za nadzor internetskog tržišta

Kompilacija alata osmišljenih da tijelima za nadzor tržišta pomognu u rješavanju različitih izazova povezanih sa sigurnošću proizvoda, uključujući praktične priručnike.

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex:32019R1020>

3.4. Roba i proizvodi koji se prodaju na uličnim tržnicama

Kontekst

Ulične tržnice raširene su diljem Europe, a uvjeti za ulazak kod njih su niski, što ih čini popularnim izborom za male, domaće proizvođače. Zbog toga gospodarski subjekti često nisu svjesni svojih odgovornosti i obveza, što tijelima za nadzor tržišta otežava i pružanje smjernica subjektima i kontroliranje sigurnosti proizvoda. Tijekom posljednjih nekoliko godina počele su se pojavljivati i jako razvijati internetske verzije tradicionalnih uličnih tržnica. Ova se aktivnost usmjerila na stvaranje univerzalnijeg načina provođenja kontrola i na promicanje opće svijesti o rizicima povezanim s proizvodima koji se prodaju na uličnim tržnicama.

Ciljevi

Aktivnost je bila usmjerena na pružanje smjernica gospodarskim subjektima koji prodaju proizvode na uličnim tržnicama i razvoj smjernica za tijela za nadzor tržišta u vezi s inspekcijom proizvoda koji se prodaju na uličnim tržnicama. Posebni ciljevi uključivali su:

- **razvoj skupa ključnih poruka gospodarskim subjektima**
- **razvoj koordiniranog pristupa provođenju kontrola proizvoda**, uključujući upute o postupanju u vezi s prikupljenim podacima
- **razvoj smjernica za nadzor i provedbu** kako bi se olakšalo zajedničko razumijevanje dobrih praksi za nadzor tržišta i kako bi se osigurao dosljedan pristup nadzoru tržišta
- **poticanje komunikacije** među tijelima za nadzor tržišta i drugim tijelima (tj. tijelima za ulične tržnice, carinom, policijskim tijelima).

Proces

Aktivnost je organizirana oko dvaju glavnih rezultata kako bi se tijelima za nadzor tržišta pružile smjernice i kako bi se povećala dosljednost mjera za nadzor tržišta. Etsy, vanjski dionik, pozvan je da razmijeni ideje s tijelima za nadzor tržišta kako bi se razvilo zajedničko razumijevanje samoregulacije i pristup toj samoregulaciji.

Infografike usmjerene na podizanje svijesti među dionicima razvijene su u suradnji s komunikacijskim stručnjacima, kako slijedi:

1. identificiranje ciljne publike
2. odlučivanje o formatu i komunikacijskim kanalima
3. odlučivanje i precizno podešavanje niza poruka koje treba prenijeti
4. dizajniranje infografike.

Smjernice o tome kako provoditi kontrole nad proizvodima koji se prodaju na uličnim tržnicama razvijene su u skladu s trima glavnim koracima:

1. utvrđivanje izazova s kojima se susreće pri obavljanju kontrola i odabir tri glavna izazova
2. prikupljanje relevantnih najboljih praksi
3. sastavljanje paketa alata koji odražava primjere dobre prakse.

ISHODI

Infografika

Skup infografika s ključnim porukama za proizvođače/uvoznike i distributere proizvoda kako bi se označila postojeća nacionalna pravila i pravila Europske komisije o usklađenosti proizvoda.

Smjernice o tome kako provoditi kontrole

Opći alat za tijela za nadzor tržišta i tijela za nadzor uličnih tržnica koji tijelima za nadzor tržišta pruža skup alata i praktičnih savjeta o tome kako provoditi kontrole uličnih tržnica.

4. Zaključci

4.1. Glavni ishodi

Ukupno 37 tijela iz 22 različite države članice EU-a / zemlje EGP-a udružilo je svoje napore u nadzoru tržišta kako bi pridonijeli sigurnosti proizvoda stavljenih na europsko tržište i:

- uzorkovali su 431 proizvod iz šest različitih kategorija proizvoda na svojim tržištima te su ih poslali na ispitivanje u zajednički izabrane akreditirane laboratorije u EU-u
- analizirali su ishode ispitivanja, zajednički su procijenili rizike otkrivene testovima i odlučili koje je korektivne mjere potrebno poduzeti na nesukladnim proizvodima koji predstavljaju zdravstveni i sigurnosni rizik za potrošače.
- dostavili su 21 obavijest na portal Safety Gate⁹, a na čekanju je još 20 obavijesti.
- zajednički su izradili četiri smjernice koje se bave ključnim horizontalnim temama povezanim s nadzorom tržišta.

Uvidi prikupljeni tijekom aktivnosti u okviru projekta CASP2022. o temama u vezi s ispitivanjem proizvoda i nadzorom tržišta vrijedni su ne samo tijelima za nadzor tržišta, već su i izravno relevantni potrošačima i gospodarskim subjektima.

Ovo izvješće pruža pregled svih aktivnosti i rezultata projekta CASP2022. Daljnje detaljne informacije mogu se pronaći u zasebnim izvješćima o aktivnostima. Nadalje, izrađen je opsežan skup komunikacijskih alata na svim jezicima EU-a. Svi javni materijali i izvješća dostupni su na posebnoj internetskoj stranici projekta CASP¹⁰.

⁹ Prema prijavljenim rezultatima na temelju informacija dostupnih 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

¹⁰ Safety Gate: EU-ov sustav brzog uzbunjivanja za opasne neprehrambene proizvode (europa.eu).

4.2. Opći zaključci i naučene lekcije

Aktivnosti povezane s određenim proizvodom

U vježbi određivanja prioriteta provedenoj prije pokretanja projekta uspješno su identificirane kategorije proizvoda koje zahtijevaju dodatnu pozornost u smislu nadzora europskog tržišta. Ukupno 261 ispitani proizvod od njih 431 nije ispunio barem jedan od zahtjeva utvrđenih u planovima ispitivanja. Od toga je za 40 proizvoda procijenjeno da predstavljaju ozbiljne rizike, za 17 proizvoda da predstavljaju visok rizik, za 15 srednji rizik, dok 61 proizvod predstavlja nizak rizik. Tijela za nadzor tržišta poduzela su potrebne mjere na temelju provedenih procjena rizika, a ukupno 21 proizvod bio je predmetom obavijesti na portalu Safety Gate kako bi se važne informacije mogle dijeliti s drugim tijelima za nadzor tržišta, potrošačima i gospodarskim subjektima¹¹.

Horizontalne aktivnosti

Tržišna kretanja, kao što su porast e-trgovine i prekogranična priroda lanaca opskrbe, rezultiraju novim izazovima pri nadzoru tržišta. Neovisno o tome radi li se o utvrđivanju novih rizika, nadzoru internetskih tržnica ili suradnji s novim vrstama gospodarskih subjekata, nadležna tijela moraju proaktivno pristupiti rješavanju tih izazova. Usvajanje i integriranje novih alata i tehnika u njihov rad ključno je za osiguravanje učinkovitog nadzora tržišta. Osim rasprave o zajedničkim izazovima i primjerima najboljih praksi te razvoja usklađenih pristupa nadzoru tržišta, horizontalne aktivnosti bile su usmjerene i na podizanje svijesti među dionicima i poticanje suradnje među tijelima. Aktivnosti su se dosljedno razvijale na temelju znanja koje se podijelilo tijekom prethodnih aktivnosti kako bi se omogućila učinkovita upotreba dostupnih alata i resursa te kako bi se tijelima pomoglo da se suoče s novim izazovima.

- Aktivnost **pojačivača komunikacije** omogućila je tijelima za nadzor tržišta da definiraju različite potrebe i izazove povezane s komunikacijom te da podijele primjere najbolje prakse, predloške i smjernice o uspješnim komunikacijskim kampanjama. Aktivnost je također naglasila potrebu za poticanjem razmjene i suradnje među tijelima za nadzor tržišta kako bi se izgradila i održala mreža komunikacijskih stručnjaka.
- U aktivnosti **procjene rizika i upravljanja rizikom** uspješno se razvio zajednički pristup temeljen na riziku za utvrđivanje novih rizika i optimizaciju resursa usmjeravanjem napora prema proizvodima koji izazivaju najveću zabrinutost u pogledu zdravlja i sigurnosti. Aktivnost je naglasila potrebu za dosljednom analizom tržišta i procjenom rizika kako bi se novi izazovi proaktivno utvrdili, prioritzirali te kako bi se na njih odgovorilo.

- Aktivnost **nadzora internetskog tržišta** dodatno je dopunila zbirku dostupnih alata i resursa kako bi se tijelima za nadzor tržišta pomoglo u utvrđivanju i ublažavanju rizika sigurnosti proizvoda na internetu. Aktivnost je također bila usmjerena na pružanje dodatnih smjernica o primjeni novih ovlasti za nadzor tržišta dodijeljenih Uredbom (EU) 2019/1020 te je tijelima za nadzor tržišta pomogla da pojednostavne postupak izvješćivanja potpisnica Obećanja o sigurnosti proizvoda. Aktivnost je pokazala da, iako i dalje postoje izazovi, tijela za nadzor tržišta pouzdano upotrebljavaju alate i resurse koji su im na raspolaganju kako bi odgovorila na izazove nadzora internetskog tržišta.
- Aktivnost o **robi i proizvodima koji se prodaju na uličnim tržnicama** istaknula je važnost pronalaženja načina za učinkovito praćenje i kontrolu proizvoda koje prodaju mali domaći proizvođači na uličnim tržnicama ili na internetskim tržnicama. Aktivnost je razvila informativni materijal za relevantne dionike te je tijelima za nadzor tržišta pružila smjernice o tome kako pristupiti nadzoru tržišta u ovom specifičnom segmentu.

Naučene lekcije

- **Zajednička vježba procjene rizika.** Izvođenja vježbi procjene rizika na proizvodima uzorkovanim u sklopu aktivnosti povezanih s posebnim proizvodima bila su jedinstvene praktične prilike za usklađivanje praksi koje primjenjuju različita tijela za nadzor tržišta odgovorna za provedbu aktivnosti nadzora tržišta na proizvodima koji nisu ispunili zahtjeve ispitivanja.
- **Izazovni planovi ispitivanja.** Ako je definicija plana ispitivanja posebno složena (npr. kada nisu dostupni standardi koji su izravno primjenjivi na proizvod), može biti korisno pozvati zainteresirane laboratorije da prije odabira sa sudionicima i tehničkim stručnjakom rasprave o metodama ispitivanja.
- **Novi trendovi i rizici.** Tijela za nadzor tržišta moraju se stalno prilagođavati novim kretanjima na tržištu i promjenjivom ponašanju potrošača. Iskorištavanje dostupnih zakonodavnih ovlasti i alata ključno je za odgovor na rastuće rizike i osiguravanje sigurnosti proizvoda. U nedostatku postojećih postupaka ili stručnog znanja, tijela za nadzor tržišta moraju pronaći načine za primjenu novih alata i iskoristiti postojeće smjernice za stjecanje iskustva.
- **Usredotočenost na suradnju i dijeljenje iskustava.** Horizontalne aktivnosti istaknule su potrebu za bliskom suradnjom među tijelima za nadzor tržišta kako bi se osigurao usklađen pristup nadzoru tržišta, procjeni rizika i komunikacijskim naporima. Razmjena preostalih izazova i iskustava omogućuje tijelima za nadzor tržišta da učinkovitije iskoriste dostupne alate i materijale namijenjene da im pomognu u radu.

¹¹ Prijavljeni rezultati temelje se na informacijama dostupnima 14. travnja 2023. koje su dostavila tijela za nadzor tržišta.

4.3. Preporuke

Za potrošače

- **Pratite portal Safety Gate.** Portal Safety Gate treba redovito pratiti jer sadržava relevantne informacije o proizvodima sa sigurnosnim problemima koji su povučeni i zabranjeni. Bilo koji utvrđeni sigurnosni problem uvijek treba prijaviti nadležnom tijelu.
- **Proizvode kupujte iz pouzdanih maloprodajnih kanala.** Proizvode kupujte od pouzdanih prodavača koji vam mogu pomoći u rješavanju bilo kakvih problema ili sigurnosnih problema vezanih uz vašu kupnju. Potrošači bi trebali biti oprezni kada kupuju na internetskim tržnicama, osobito ako se prodavači ne nalaze u Europskoj uniji.
- **Upozorenja, oznake i upute.** Posebnu pozornost obratite na upozorenja i oznake uz proizvode. Pozorno pročitajte upute da biste osigurali sigurnu upotrebu proizvoda. Trebale bi biti dostupne na nacionalnom jeziku ili jezicima zemlje u kojoj se prodaju.
- **Provjerite jesu li na proizvodima navedeni naziv i fizička adresa pravne osobe s poslovnim nastanom u Europskoj uniji.**

Za europska i nacionalna tijela

- **Nadzirite relevantne sektore.** Rezultati kampanja ispitivanja provedenih u svim aktivnostima u projektu CASP2022. pokazali su da bi tijela za nadzor tržišta trebala držati određene sektore pod nadzorom. Redoviti testovi i provjere dokumentacije mogu smanjiti broj nesigurnih proizvoda na tržištu.
- **Sudjelujte u razvoju i poboljšanju standarda.** Tijela za nadzor tržišta i Europska komisija trebali bi surađivati s relevantnim odborima europskih organizacija za standardizaciju kako bi pridonijeli razvoju ili poboljšanju standarda. Rezultati ispitivanja koja su provela pojedinačna tijela za nadzor tržišta ili koja su se provela tijekom koordiniranih aktivnosti mogu biti korisni za standardizaciju.

Za gospodarske subjekte

- **Imajte na umu svoje obveze prema važećem zakonodavstvu.** Gospodarski subjekti odgovorni su za sigurnost proizvoda koje stavljaju na jedinstveno europsko tržište. Prije stavljanja bilo kojeg proizvoda na tržište, budite svjesni svih primjenjivih zakonskih zahtjeva.
- **Upozorenja, oznake i upute.** Posebnu pozornost obratite na upozorenja, oznake i upute koje prate proizvod jer pružaju bitne informacije o proizvodu i njegovoj sigurnoj upotrebi. Oni trebaju biti jasni, iscrpni i dostupni na nacionalnom jeziku ili jezicima zemlje prodaje. Informacije, kao što su naziv i adresa proizvođača ili uvoznika i podaci o osobi za kontakt u Europskoj uniji osiguravaju jednostavno identificiranje i praćenje proizvoda.
- **Upoznajte svog dobavljača.** Pozorno procijenite, provjerite i potvrdite identitet dobavljača s kojima surađujete.
- **Opozivi.** Potrošače jasno obavijestite o tome kako će dobiti informacije o mogućim opozivima. Obavijesti o opozivu uvijek moraju biti jasne i dostupne te uvijek morate navesti opasnosti koje proizvod predstavlja. Redovito pratite učinak opoziva i prilagodite strategiju u skladu s tim.
- **Prijavite incidente nadležnom tijelu.** Kada proizvod predstavlja sigurnosni rizik, gospodarski subjekti imaju zakonsku dužnost odmah obavijestiti nadležno nacionalno tijelo države članice u kojoj je proizvod stavljen na raspolaganje. Jedan od načina obavješćivanja jest preko portala za poduzetnike za obavješćivanje o sigurnosti proizvoda.

EUROPSKA KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europska komisija nije odgovorna za bilo kakve posljedice koje proizlaze iz ponovne uporabe ove publikacije.

© europska unija, 2023

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je na temelju Odluke Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili reprodukciju elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa:
https://europa.eu/european-union/index_hr

Ured za publikacije
Europske unije

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2023

PDF ISBN 978-92-68-03696-9 doi:10.2838/907 DS-04-23-519-HR-N